

DEFENSOR

L E G I S

DEFENSOR LEGISIN OIKEUSTAPAUSTEN HAKEMISTO 2005 KORKEIMMASTA OIKEUDESTA - FRÅN HÖGSTA DOMSTOLEN

DL nro   Sivu

Asunto-osakeyhtiö - Asunto-osakeyhtiön rakennus ja huoneistot - Rakennuksen kunnossapito - Yhtiövastike - Yhtiökokouksen päätöksen moite

Asunto-osakeyhtiön yhtiökokous oli päättänyt uusia rakennuksensa julkisivukorjauksen yhteydessä eräiden parvekkeiden lasitukset ja asentaa lasitukset sellaisiin parvekkeisiin, joissa niitä ei aikaisemmin ollut ollut, sekä rahoittaa toimenpiteet kaikilta osakkeenomistajilta perittävillä vastikkeilla. Korkeimman oikeuden ratkaisusta ilmenevin perustein katsottiin, että asunto-osakeyhtiön päätös ei loukannut niiden osakkeenomistajien yhdenvertaisuutta, joiden huoneistossa ei ollut parvekettä. AsOYL 5 § 3 mom. AsOYL 46 §.

(D:S2004/773, T:1622, KKO:2005:83) 4/2005   955

Asunto-osakeyhtiö - Asunto-osakeyhtiön rakennus ja huoneistot

Asunto-osakeyhtiön yhtiöjärjestyksessä liikehuoneistoksi määrätyn huoneiston käyttötarkoitus oli rakennusluvassa määritelty myymälähuoneistoksi. Osakkeenomistajan vaatimukseen saada muuttaa huoneisto ravintolaksi oli sovellettava mitä asunto-osakeyhtiölain 77 §:ssä säädetään muutostöistä. (Ään.). AsOYL 77 §.

(D:S2004/550, T:2065, KKO:2005:96).....5/2005   1162

Holhustoimi. – Toimintakelpoisuuden rajoittaminen. – Vajaavaltai- seksi julistaminen

A, jolle oli määrätty edunvalvoja, oli sairautensa takia kykenemätön huolehtimaan taloudellisista asioistaan. A:ta vaadittiin julistettavaksi vajaavaltaiseksi. Pelkästään sen vuoksi, että A oli haluton toimimaan yhteistyössä edunvalvojan kanssa ja että A:ta oli vaikea tavoittaa, hänen varallisuusasemansa ja tärkeiden etujensa ei katsottu olevan vaarassa. L holhustoimesta 18 §.

(D:S2003/1058, T:6, KKO:2005:2) 1/2005   187

Huoneenvuokra - Vuokrasopimuksen purkaminen

Vuokranantajan purettua asuinhuoneiston vuokrasopimuksen vuokranmaksun laiminlyönnin perusteella vuokralainen oli 5.4.2002 annetulla tuomiolla veloitettu suorittamaan myös huhtikuun vuokra ja muuttamaan huoneistosta heti häädön uhalla. Häätö pantiin täytäntöön 26.4.2002. Huoneisto saatiin vuokraksi uudelleen 1.6.2002 lukien. Asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain 64 §:n 1 momentin nojalla vuokralainen veloitettiin sopimusrikkomuksensa perusteella suorittamaan vuokranantajalle vuokraa vastaava vahingonkorvaus vuokratulon menetyksestä toukokuulta, jonka huoneisto oli ollut tyhjillään. L. asuinhuoneiston vuokrauksesta 64 § 1 mom.

(D:S2004/888,T:2248, KKO:2005:102):.....5/2005 1178

Huumausainerikos - Törkeä huumausainerikos - Rangaistuksen mittaaminen

Lääkerikoksessa oli kysymys laittomasti maahan tuotujen lääkevalmisteiden myymisestä samalla hinnalla, jonka myyjä oli itse niistä maksanut. Rikoksen tekijälleen tuottamaa ja valtiolle menetettävää taloudellista hyötyä laskettaessa ei otettu huomioon lääkevalmisteiden hankintahintaa.

Törkeä huumausainerikos käsitti pitoisuudeltaan tavanomaista huomattavasti alhaisemman eli 6 - 7 prosenttisen heroiinin hallussapidon. Rangaistus oli tämän vuoksi mitattava lievemmin kuin yleensä vastaavansuuruisen heroiinierän ollessa rikoksen kohteena. Kysymys myös huumausaineen laatua koskevasta erehdysväitteestä.

(D:R2002/1125, T:1577, 1577, KKO:2004:73), Komm. *Markku Rätty* 1/2005 178

Huumausainerikos - Törkeä huumausainerikos - Rangaistuksen mittaaminen

Ekstaasia pidettiin erittäin vaarallisena huumausaineena. (Ään.), Kysymys myös rangaistuksen mittaamisesta. (Ään.), RL 6 luku 1 § 1 mom (466/1976), RL 6 luku 3 § 3 kohta (466/1976), RL 50 luku 2 § 1 kohta, RL 50 luku 5 § 2 mom.

(D:R2003/289, T:1222, KKO:2005:56) 3/2005 675

Kavallus

Yhtiö oli jättänyt tilittämättä palkan maksukiellon perusteella työntekijältään pidättämänsä palkanosat ulosottomiehelle. Korkeimman oikeuden ratkaisusta ilmenevillä perusteilla yhtiön hallituksen jäsenen katsottiin syyllistyneen kavallukseen. (Ään.). Vrt. KKO:1986-II-18.

(D:R2002/995, T:0108, KKO:2005:10) 2/2005 407

Kotirauhan rikkominen

Kysymys siitä, voitiinko A, joka oli talvisaikaan tahallaan rikkonut silloin asu-
mattoman loma-asunnon ikkunoita, tuomita kotirauhan rikkomisesta. (Ään.).
RL 24 luku 1 §.

(D:R2003/983, T:2223, KKO:2005:101) 5/2005 1176

Kunnianloukkaus

Iltapäivälehdessä julkaistussa pakinatyyliisessä kirjoituksessa oli arvosteltu kär-
jekkään kansanomaisin ilmaisin ravintolan tarjoamaa ruoka-annosta. Kysymys
siitä, oliko kirjoituksen laatinut toimittaja syyllistynyt kunnianloukkaukseen
ravintolan omistajaa kohtaan. RL 24 luku 9 §.

(D:R2004/183, T:1, KKO:2005:1) 1/2005 183

Maakaari - Erityisen oikeuden kirjaaminen – Maanvuokra – Oikeu- denkäyntimenettely - Seulontamenettely

Kiinteistö kuului määräosin neljälle osaomistajalle. Vuokrasopimuksen mukaan
kolme heistä vuokrasi kiinteistön neljännelle. Sopimuksen tulkittiin tarkoitta-
van, että kaikki osaomistajat olivat yhdessä sopineet koko kiinteistön vuokraa-
misesta yhdelle heistä. Sopimukseen perustuva vuokraoikeus voitiin maakaaren
14 luvun 1 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla kirjata.

Kysymys myös siitä, oliko valitus voitu hovioikeudessa seuloa. MK 14 luku 1 §.
OK 26 luku 2 §.

(D:S2004/527, T:0151, KKO:2005:13), Komm. *Hannu Laitinen* 2/2005 397

Oikeudenkäyntikulut

Asian hävinnyt A ei ollut vaatinut vastapuolen B:n oikeudenkäyntikulujen kor-
vausvelvollisuuden alentamista tai hylkäämistä asian oikeudellisen epäselvyy-
den vuoksi. Kun A:n katsottiin kuitenkin vastustaneen B:n oikeudenkäyntiku-
luvaatimusta, se voitiin hylätä oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 8 a §:n nojalla.
OK 21 luku 8 a §

(D:S2004/90, T:0153, KKO:2005:15) 2/2005 413

Oikeudenkäyntimenettely – Kanteen hylkääminen haastetta antamatta - Selvästi perusteeton vaatimus –Oikeusjärjestyksen vastaisuus

A, joka oli saanut elantonsa harjoittamalla prostituutiota, oli vangittuna olles-
saan ollut estynyt harjoittamasta tätä toimintaa. A vaati syyttömästi vangitulle
tai tuomitulle valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettavasta
korvauksesta annetun lain nojalla valtiolta korvausta tämän ansion menetykses-
tä. Kannevaatimus ei Korkeimman oikeuden tuomiossa lausutuilla perusteilla
voinut saada oikeussuojaa. Vaatimus oli siten selvästi perusteeton ja kanne oli
saatu hylätä heti haastetta antamatta. (Ään.). OK 5 luku 6 § 2 mom.

(D:S2004/294, T:1469, KKO:2005:72), Komm. *Antti Tapanila* 4/2005 942

Oikeudenkäyntimenettely - Rikosasia

Kysymys siitä, voitiinko yksityisoikeudellinen vaatimus tutkia rikosasian käsittelyn yhteydessä. ROL 3 luku 1 §

(D:R2003/561, T:332, KKO:2005:19), Komm. *Timo Saranpää* 3/2005 666

Oikeudenkäyntimenettely – Seulontamenettely

Hovioikeudessa oli täytäntöönpanoriita-asiassa kysymys siitä, oliko sivullinen saattanut todennäköiseksi omistusoikeutensa velallisen omaisuutena ulosmittauihin osakkeisiin tai oliko asiassa kysymys ulosottolain 4 luvun 9 §:n 4 momentissa tarkoitetusta keinotekoisesta järjestelystä. Kysymys siitä, voitiinko valitus seuloa., OK 26 luku 2 § 1 mom 2 kohta, OK 26 luku 2 § 1 mom 3 kohta, UL 4 luku 9 § 4 mom.

(D. S2004/620, T:1224, KKO:2005:57) 3/2005 679

Oikeusapu

Kysymys siitä, voitiinko oikeusapua myöntää oikeusturvavakuutuksen enimmäiskorvausmäärän ylittäviin kustannuksiin. OikeusapuL 3 § 4 mom (972/2004).

(D:S2003/978, T:15, KKO:2005:4) 1/2005 191

Oikeusapu - Oikeusavun saajan vastapuolen korvausvelvollisuus

A, jolle oli myönnetty oikeusapua ilman perusomavastuuta, oli tuomittu pahoinpitelystä rangaistukseen ja suorittamaan vahingonkorvausta asianomistajalle sekä velvoitettu korvaamaan valtiolle oikeusapua saaneen asianomistajan avustajalle valtion varoista maksetut palkkiot. Korkeimman oikeuden tuomiossa lausutiin perustein A:n korvausvelvollisuutta valtiolle ei kohtuullistettu. OikeusapuL 22 § 1 mom., OK 21 luku 8 b §.

(D:R2004/831, T:2393, KKO:2005:112) 6/2005 1369

Oikeusapu - Oikeusavun saajan vastapuolen korvausvelvollisuus

A ja B oli tuomittu rangaistukseen toisiinsa kohdistuneista pahoinpitelyistä. Puolin ja toisin esitetyt korvausvaatimukset oli osaksi hyväksytty. Kun asiassa esitetyt vaatimukset oli oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 3 §:ssä tarkoitetulla tavalla ratkaistu osaksi A:n ja osaksi B:n hyväksi, A:ta ei velvoitettu korvaamaan valtiolle sen varoista oikeusapua saaneen B:n avustajalle maksettua palkkiota. OikeusapuL 22 § 1 mom. ROL 9 luku 8 §. OK 21 luku 3 §.

(D:R2004/1207, T:2394, KKO:2005:113) 6/2005 1374

Petos – Rangaistava teko - Laillisuusperiaate – Rikoksentekijän luovuttaminen

Suomalainen viranomainen oli käräjäoikeuden vangitsemismääräykseen viitaten tehnyt A:ta koskevan kansainvälisen etsintäkuulutuksen, jonka johdosta Sveitsin viranomaiset olivat pidättäneet A:n ja luovuttaneet hänet Suomeen. A:ta vastaan ajettua rikossyytettä ei voitu tutkia sellaisen ennen luovuttamista tehdyn osateon osalta, jota koskeva teonkuvaus oli puuttunut etsintäkuulutukseen sisältyneestä, muutoin yksityiskohtaisesta rikoksen tekotapaa koskevasta selonteosta.

A oli valmistanut videokasetteja, joista olisi tullut suorittaa tekijänoikeuslain 26 a §:ssä tarkoitettu maksu, mutta laiminlyönyt tekijänoikeuslain 26 d §:ssä säädetyn velvollisuuden antaa Säveltäjien Tekijänoikeustoimisto Teosto r.y:lle maksun perinnässä tarvittavat tiedot. Koska Teosto ei ollut ollut tietoinen A:n toiminnasta, maksut olivat jääneet perimättä. A:n ei katsottu menettelyllään syyllistyneen petokseen. (Ään.)ROL 12 § 1 mom, ROL 30 § 1 mom, ROL 32 § 1 mom, RL 36 luku 1 §, RL 36 luku 2 §, TekijänoikeusL 26 a §, TekijänoikeusL 26 d § 2 mom.

(D:R2003/650, T:2468, KKO:2004:109),

Komm. *Jussi Tapani* ja *Matti Tolvanen*..... 3/2005 649

Rekisterimerkintärikos -Ylimääräinen muutoksenhaku - Tuomion purkaminen rikosasiassa

Avioliitto oli solmittu sen vuoksi, että ulkomaalainen puoliso saisi oleskeluluvan. Puolisot oli tuomittu rangaistukseen rekisterimerkintärikoksesta sillä perusteella, että he olivat antaneet väestötietojärjestelmään merkittävän totuudenvastaisen ja oikeudellisesti merkityksellisen väärän tiedon avioliiton solmimisesta. Tuomio purettiin, koska se perustui ilmeisesti väärään lain soveltamiseen. Ks. KKO:2004:88. RL 16 luku 7 § 1 mom., OK 31 luku 8 § 4 kohta.

(D:H2005/96, T:1665, KKO:2005:84) 4/2005 958

Seksuaalirikos. – Rangaistuksen mittaaminen

Kun kyse oli rikokseen luonteenomaisesti liittyvän vahingon korvaamisesta, korvausvelvollisuutta ei otettu huomioon rangaistusta alentavana seikkana. RL 20 luku 7 § 1 mom. RL 6 luku 1 § 1 mom (466/1976). RL 6 luku 4 § (466/1976).

(D:R2003/1044, T:72, KKO:2005:5) 1/2005 195

Tapaturmakorvaus – Potilasvahinko

A oli hypännyt traktorin istuimelta maahan loukaten vasemman jalkansa. Sittemmin jalassa oli todettu veneluun murtuma ja pirstoutuminen sekä Charcot'n nivelkehitys. Kysymys tapaturman, A:n sokeritaudin sekä diagnoosin viivästy-

misen osuudesta jalan vammautumisessa sekä siitä, oliko A:lla oikeus korvaukseen vammoistaan tapaturmavakuutuslain nojalla.

(D:VA2003/115, T:2228, KKO:2004:99), Komm. *Michael Saarikoski* 2/2005 383

Tuomari - Esteellisyys - Oikeudenmukainen oikeudenkäynti

Tuomari, joka oli aikaisemmin tuominnut eräät vastaajat petosrikoksista, oli ryhtynyt valmistelemaan eräitä muita vastaajia vastaan nostettujen samoihin tapahtumiin perustuvien petossyytteiden käsittelyä. Jälkimmäisen asian vastaajat olivat tehneet tuomaria kohtaan esteellisyysväitteen. Väitteeseen antamassaan vastauksessa tuomari oli muun muassa arvioinut aikaisemman tuomion sitovuutta uuden oikeudenkäynnin kannalta. Kysymys tuomarin esteellisyydestä. (Ään.) OK 13 luku 7 § 2 mom., OK 13 luku 7 § 3 mom.

(D:R2004/783, T:1924, KKO:2005:90), Komm. *Antti Tapanila* 6/2005 1350

Ulosottolaki - Ulosmittaus

Äiti oli lahjoittanut alaikäiselle pojalleen kaksi kiinteistöä. Kolmas kiinteistö oli ostettu pojalle. Ulosottolain 4 luvun 9 §:n 4 momentin nojalla puolet kiinteistöistä ulosmitattiin pojan isän veloista ja puolet äidin veloista. Kysymys siitä, loukkasiko ulosmittaus pojan todellista oikeutta. UL 4 luku 9 § 4 mom., UL 4 luku 9 § 5 mom.

(D:S2004/517, T:2067; KKO:2005:98).....5/2005 1168

Verorikkomus -Yrityssaneeraus

Kysymys yksityisen elinkeinonharjoittajan saneerausohjelmaan sisältyneen arvonlisäverovelan järjestelyn vaikutuksesta veroviraston vaatiessa samojen verojen suorittamatta jättämiseen perustuvassa verorikkomusasiassa vahingonkorvausta. YSL 3 §. YSL 19 § 2 mom.

(D:R2004/939, T:2388, KKO:2005:111) 6/2005 1366

Väärennys - Lievä väärennys

Jalkapallojoukkueen valmentaja oli antanut erotuomarille allekirjoittamansa ottelupöytäkirjan, josta hänen tietensä oli puuttunut yhden peliin osallistuneen nimi. Asiakirja ei ollut väärä eikä väärennetty eikä teko niin ollen täyttänyt väärennysrikoksen tunnusmerkistöä. RL 33 luku 3 §, RL 33 luku 6 §

(D:R2004/179, T:1571, KKO:2005:79) 4/2005 953

Yksityishenkilön velkajärjestely - Maksuohjelma

Velallinen, jolle oli yksityishenkilön velkajärjestelyssä vahvistettu maksuohjelma, ei ollut ulkomaille muutettuaan ilmoittanut osoitteenmuutoksistaan velkojalle. Kysymys siitä, oliko velallinen tällä perusteella laiminlyönyt myötä-

vaikutusvelvollisuutensa niin, että maksuohjelma voitiin määrätä raukeamaan.
(Ään.)

(D:S2003/1005, T:9, KKO:2005:8)..... 2/2005 403

**EUROOPAN IHMISOIKEUSTUOMIOISTUIMESTA –
FRÅN EUROPEISKA DOMSTOLEN
FÖR DE MÄNSKLIGA RÄTTIGHETERNA**

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin muutoksessa - uudistuksen uudistus

Asiasanat:Euroopan ihmisoikeussopimus, Euroopan ihmisoikeustuomioistuin,
yksilövalitusmenettely,

Komm. *Mia Mari Spolander* 3/2005 684

**Petri Sallinen and others-tapaus - Kodin suoja - Kirjeenvaihdon suoja -
Etsintä - Takavarikko - Asianajajan salassapitovelvollisuus**

(A:27.9.2005, Art:6, 8, 13, 14, V:Petri Sallinen) 5/2005 1182